

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Відповідно до п.п. 8.3 розділу VIII Спеціальних умов участі у вступній кампанії Правил прийому до Волинського національного університету імені Лесі Українки в 2024 році спеціальними умовами участі у конкурсному відборі на навчання для здобуття ступеня магістра на основі НРК6 або НРК7 є участь у конкурсному відборі на навчання за результатами співбесіди з іноземної мови замість ЄВІ та/або фахового іспиту замість Єдиного фахового вступного випробування (ЄФВВ).

Програма вступного іспиту для конкурсного відбору вступників до магістратури за спеціальністю **073 Менеджмент** освітньо-професійна програма **Управління проектами.**

Розробники:

1. Павліха Н. В., доктор економічних наук, професор, професор кафедри міжнародних економічних відносин та управління проектами;
2. Корнелюк О. А., кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнародних економічних відносин та управління проектами;
3. Науменко Н.С., кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнародних економічних відносин та управління проектами

Мета програми вступного іспиту зі спеціальності 073 «Менеджмент» полягає у визначенні рівня базових знань кандидатів з економіки та бізнесу, їхніх аналітичних та критичних навичок, а також уміння чітко та переконливо комунікувати свої ідеї. Іспит дозволяє оцінити підготовленість кандидатів до навчання за фахом, включаючи їх здатність аналізувати бізнес-ситуації, робити обґрунтовані висновки та пропонувати ефективні рішення. Важливою частиною іспиту є також перевірка мотивації та зацікавленості кандидатів у галузі менеджменту, що є ключовим для успішної кар'єри в цій області.

До основних завдань програми вступного фахового іспиту зі спеціальності «Менеджмент» належать:

1. Перевірка знань фундаментальних принципів менеджменту. Визначити рівень розуміння кандидатами базових теоретичних засад менеджменту та їх здатність застосовувати ці знання в аналізі бізнес-ситуацій.

2. Оцінка аналітичних навичок. Встановити здатність вступників логічно мислити, аналізувати комплексні дані та робити виважені рішення, що є критично важливим для успішного менеджера.

3. Вимірювання навичок вирішення проблем. Тестування здатності кандидатів ідентифікувати проблеми, розробляти стратегічні рішення та впроваджувати їх в дію в умовах обмежених ресурсів і часу.

4. Оцінка комунікативних здібностей. Перевірка уміння кандидатів ефективно спілкуватися, як письмово, так і усно, що необхідно для керування командами та взаємодії з клієнтами і колегами.

5. Мотиваційний аспект. Визначення рівня зацікавленості та мотивації кандидатів у вивченні менеджменту та розвитку кар'єри в цій галузі, що допомагає гарантувати, що найбільш мотивовані та здібні студенти отримають місце в програмі.

Ці завдання забезпечують, що кандидати, які вступають до програми, мають необхідні базові знання та навички для подальшого навчання та успішної кар'єри в області менеджменту.

1. НАЗВА ТА ТЕМАТИЧНИЙ ЗМІСТ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ.

Тема 1. Сутність, роль та методологічні основи менеджменту.

Менеджмент як специфічна сфера людської діяльності. Система відносин в організації як предмет вивчення менеджменту. Менеджмент як система наукових знань. Менеджмент як мистецтво управління.

Методи досліджень: діалектичний, конкретно-історичний, системний підхід; моделювання: вербальне, фізичне, аналогове, математичне; науковий, експертний, соціологічні методи: анкетування, інтерв'ювання, тестування.

Тема 2. Історія розвитку менеджменту.

Передумови виникнення науки управління. Існуючі парадигми менеджменту. Класичні та неокласичні теорії менеджменту. Особливості формування сучасної моделі менеджменту в Україні.

Тема 3. Закони, закономірності та принципи менеджменту.

Характеристика інтегрованих підходів до управління: процесний підхід; системний підхід; ситуаційний підхід. Закони і закономірності менеджменту. Сутність, природа та роль принципів менеджменту в досягненні мети організації. Класифікація принципів менеджменту. Взаємозв'язок між принципами менеджменту.

Змістовий модуль 2. *Технологія менеджменту.*

Тема 4. Функції та методи менеджменту.

Поняття функцій менеджменту, функції менеджменту як види управлінської діяльності. Особливості формування функцій менеджменту. Класифікація і характеристика функцій менеджменту. Загальні (основні), конкретні (спеціальні) функції менеджменту. Динамічний взаємозв'язок конкретний і загальних функцій. Механізм реалізації конкретних функцій менеджменту на засадах використання загальних.

Сутність та класифікація методів менеджменту. Методи менеджменту як сукупність способів впливу керуючої системи управління на керовану. Методи менеджменту як результат виконання функцій менеджменту. Економічні методи менеджменту. Адміністративні методи менеджменту. Соціально-психологічні методи менеджменту. Механізм взаємодії методів, принципів та функцій менеджменту.

Тема 5. Процес управління.

Процес управління як сукупність взаємопов'язаних і взаємодіючих функцій, методів, управлінських рішень та інших категорій менеджменту. Мета управлінського процесу, його учасники, предмет, засоби здійснення. Управлінський цикл. Управлінські процедури: цілевизначення, інформаційне забезпечення, аналітична діяльність, вибір варіанту дій, реалізація рішення, зворотний зв'язок. Особливості процесу управління: безперервність, нерівномірність, циклічність, послідовність, надійність.

Управлінське рішення як результат управлінської діяльності. Класифікація управлінських рішень. Умови прийняття управлінських рішень. Фактори, що впливають на процес прийняття управлінських рішень. Моделі прийняття

управлінських рішень. Взаємозалежність рішень. Підходи до прийняття рішень. Різновиди технологій прийняття рішень. Якість управлінських рішень. Класифікація методів обґрунтування та прийняття управлінських рішень.

Змістовний модуль 3. Функції менеджменту.

Тема 6. Планування як загальна функція менеджменту.

Сутність і зміст планування як функції менеджменту, його види та їхній взаємозв'язок. Основні елементи системи планування. Етапи процесу планування. Політика, правила процедури. Класифікація цілей організації. Процес постановки цілей.

Тема 7. Організування як загальна функція менеджменту.

Сутність функції організування та її місце в системі управління. Поняття та складові організаційної діяльності. Повноваження, обов'язки, відповідальність. Процес делегування повноважень і відповідальності. Типи повноважень: лінійні, функціональні. Вертикальна та горизонтальна структуризація управління. Скалярний процес. Вертикальна координація: прямий контроль, стандартизація. Горизонтальна координація: взаємні комунікації, тимчасові робочі групи, комісії. Департаменталізація. Взаємодія структур організації.

Тема 8. Мотивування як загальна функція менеджменту.

Значення людського фактора в управлінні організацією. Психологічні та фізіологічні особливості працівника. Поняття мотивування. Принципи врахування інтересів у мотивації. Взаємозв'язок потреб, спонукань, цілей і винагород працівника в процесі мотивування. Теорії і моделі процесів мотивування: змістовний і процесний підходи. Зіставлення теорій мотивування. Засоби мотиваційного впливу. Стимулювання праці: цілі, принципи, види, форми.

Тема 9. Контролювання як загальна функція менеджменту.

Поняття контролювання та його місце в системі управління. Принципи і цілі функції контролювання. Етапи процесу контролювання: формування стандартів вимірювання, порівняння фактичного виконання зі стандартами, оцінка та регулювання. Модель процесу контролювання. Процес

контролювання. Зворотний зв'язок під час контролю. Види управлінського контролювання.

Тема 10. Регулювання як загальна функція менеджменту.

Поняття регулювання та його місце в системі управління. Види регулювання. Етапи процесу регулювання.

Змістовний модуль 4. Соціально-психологічні аспекти менеджменту

Тема 11. Інформація і комунікації в менеджменті

Інформація, її види та роль в менеджменті. Носії інформації. Класифікація інформації. Вимоги, що висуваються до інформації. Поняття і характеристика комунікацій. Різновиди «внутрішніх» та «зовнішніх» комунікацій. Перешкоди в комунікаціях. Зворотний зв'язок в процесі комунікації. Засоби комунікацій, їх переваги та недоліки. Комунікаційний процес, елементи та етапи процесу. Моделі комунікаційного процесу. Організація комунікаційного процесу. Комунікаційні переваження.

Тема 12. Керівництво та лідерство.

Поняття та загальна характеристика керівництва. Керівництво як об'єднувальна функція менеджменту. Основні фактори та визначальні аспекти керівництва. Основи керівництва: вплив, лідерство, влада. Адаптивне керівництво. Влада як елемент примушення. Форми впливу та влади. Теорії лідерства. Типологія лідерів. Поняття стилю керування та континууму стилів керування. Характеристика та класифікація стилів керування. Фактори та передумови формування стилів керівництва. Критерії оцінки стилю менеджера. Загальна характеристика моделі сучасного менеджера.

Тема 13. Управління організаційними конфліктами.

Конфлікт як складне соціальне явище. Структурна модель конфлікту. Необхідні і достатні умови виникнення конфлікту. Функції конфліктів. Класифікація конфліктів. Етапи і фази конфлікту. Зміст процесу управління конфліктами. Алгоритм управління конфліктом. Передумови і принципи управління конфліктами. Структурні методи управління конфліктами. Міжособистісні методи вирішення конфліктів.

Тема 14. Ефективність менеджменту.

Видова класифікація ефективності організації: індивідуальна, групова, загально- організаційна. Особливості оцінки різновидів ефективності. Концепції визначення ефективності менеджменту в організації. Підходи до оцінки ефективності менеджменту в організації. Економічна, організаційна та соціальна ефективність менеджменту. Системи показників економічної, організаційної та соціальної ефективності менеджменту, їх склад і методи визначення. Напрями підвищення ефективності управління організацією. Сутність та різновиди відповідальності та етики у менеджменті. Соціальна відповідальність як добровільна реакція на соціальні проблеми суспільства з боку організації. Сутність та значення соціальної поведінки менеджменту. Культура менеджменту.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Менеджмент організації. Теорія та практика : навч. посіб. XXI ст. / [авт.: Г. Є. Мошек, В. Л. Федоренко, О. В. Коваленко, М. В. Ковальчук, А. С. Соломко, В. Е. Зельдіч, Г. П. Сиваненко]. Київ : Ліра-К, 2019. 808 с.
2. Менеджмент : навч. посіб. / [уклад.: Л. В. Шинкарук, Т. Л. Мостенська, Т. О. Власенко]. Київ : Кондор, 2021. 220 с.
3. Менеджмент : підручник / [О. М. Гірняк, П. П. Лазановський]. 5-те вид., перероб. і допов. Львів : Магнолія 2006, 2019. 352 с.
4. Осовська Г. В., Осовський О. А. Менеджмент : підручник. 4-те вид., перероб. і допов. Київ : Кондор, 2018. 563 с.
5. Туленков М. В. Сучасні теорії менеджменту : навч. посіб. 3-тє вид., стер. Київ : Каравела, 2018. 304 с.
6. Афанасьєв М. В., Шемаєва Л. Г., Верлока В. С. Основи менеджменту: навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. Харків: ВД «ІНЖЕК», 2003. 484 с.
7. Білорус Т. В. Основи менеджменту : навч. посіб. Київ : Атіка, 2009. 160 с.
8. Діденко В. М. Менеджмент : підручник. Київ : Кондор, 2008. 584 с.

9. Петрович Й. М., Галаз Л. В., Процак К. В. Теорія організації : підручник / за заг. ред. Й. М. Петровича. 2-ге вид., стер. Львів : Магнолія 2006, 2021. 336 с. (Вища освіта в Україні)
10. Яковицька, Л. С. Психологія сучасного менеджменту [Текст] : навч. посіб. / ЛНац. авіац. ун-т. Київ : НАУ, 2022. 135с.
11. Краус К. М., Краус Н. М., Радзіховська Ю. М. Менеджмент і маркетинг [Текст] : посібник / Київ : Аграр Медіа Груп, 2022. 241 с.
12. Комунікації в менеджменті [Текст] : навч. посіб. / Долинський С. В. [та ін.] ; [за наук. ред. Кухара Р. Б.]. Київ : Ун-т «Україна», 2022. 276 с.
13. Організація наукових досліджень у сфері менеджменту та безпеки організації [Текст] : підручник / [В. Бліхар та ін.]. Хмельницький : ХУУП ім. Леоніда Юзькова, 2022. 442 с.
14. Гурман, Олена Миколаївна. Тайм-менеджмент у схемах і таблицях [Текст] : навч. посіб. / [О. М. Гурман]. Львів : Марченко Т. В. [вид.], 2022. 219 с.
15. Маркіна, Ірина Анатоліївна, Лопушинська Олена В'ячеславівна Менеджмент ресурсозбереження та енергоефективності підприємства на засадах концепції стійкого розвитку [Текст] : монографія; Полтав. держ. аграр. ун-т, Каф. менеджменту ім. І. А. Маркіної. Полтава : Астроя, 2022. 272 с.
16. Міжнародний стратегічний менеджмент [Текст] : [підручник] / [А. В. Колодійчук та ін.] ; Держ. торг.-екон. ун-т, Ужгород. торг.-екон. ін-т. - Львів : АТБ, 2022. 184 с.
17. Маркетинговий менеджмент [Текст] : навч. посіб. / [О. С. Борисенко та ін.] ; Нац. авіац. ун-т. Київ : НАУ, 2022. 200 с.
18. Менеджмент персоналу [Текст] : навч. посіб. / [О. В. Безпалько та ін.] ; Нац. ун-т харч. технологій. - Київ : Лино, 2022. - 611 с. : рис., табл. - Бібліогр. в кінці тем. - 300 прим.
19. Мудра, Ірина Миколаївна. Менеджмент і маркетинг ЗМІ [Текст] : навч. посіб.; Нац. ун-т «Львів. Політехніка». Львів : Галицька Видавнича Спілка, 2022. 139 с.

20. Менеджмент: Інноваційний аспект [Текст] : монографія / [Т. Ю. Чаркіна та ін.] ; за заг. ред. проф. Л. В. Марценюк ; Укр. держ. ун-т науки і технологій. Дніпро : Журфонд, 2022. 135 с.
21. Подольчак, Назар Юрійович. Маркетинг і кризовий менеджмент у публічному управлінні та адмініструванні [Текст] : навч. посіб. / Н. Ю. Подольчак, О. Л. Перхач, Н. В. Цигилик ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2022. - 103 с.
22. Менеджмент: базовий курс. Практикум [Текст] : навч. посіб. / [Ю. Є. Петруня та ін.] ; Ун-т мит. справи та фінансів. - Дніпро : Ун-т мит. справи та фінансів, 2022. 140 с.
23. Актуальні проблеми сучасної науки, розвитку технологій та менеджменту [Текст] : тези доп. II Міжнар. наук.-практ. конф., Хмельницький, 25 листоп. 2021 р. / [за заг. наук. ред. д-ра екон. наук, доц. А. В. Савіцького] ; Хмельниц. політехн. фах. коледж Нац. ун-ту "Львів. політехніка" [та ін.]. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2022. 211 с.
24. Щебель, Андрій Іванович. Менеджмент потенціалу підприємства у рамках парадигми сталого розвитку [Текст] : монографія / А. І. Щебель ; Закл. вищ. освіти «Львів. ун-т бізнесу та права». Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2022. - 191 с. : рис., табл.
25. Козирева О. В., Світлична К.С., Шуть О.Ю., Коляда Т.А.. Основи прийняття управлінських рішень : навчальний посібник / О.В. Козирева, – Х.: Видавництво Іванченка І.С., 2021. – 186 с.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Рівень знань вступників оцінюється екзаменаційною комісією за стобальною системою. Результати проведення вступного випробування оформляються протоколом, в якому фіксуються екзаменаційні питання. На кожного вступника ведеться окремий протокол.

Протоколи прийому вступних випробувань після затвердження зберігаються в особовій справі вступника.

Вступний іспит із спеціальності (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра зі спеціальності **073 Менеджмент**) проводиться у формі **комп'ютерного тестування**.

Конкурсний бал вступника оцінюється за шкалою від 100 до 200 балів. Вступник розв'язує 40 завдань, правильна відповідь на кожне з яких оцінюється максимально 2,5 балів.

Результати виконання завдань дозволяють виявити рівень підготовки вступника:

- 1 рівень (високий): 200-180 балів;
- 2 рівень (середній): 179-160 балів;
- 3 рівень (достатній): 159-140 балів;
- 4 рівень (низький): 139-100 балів.

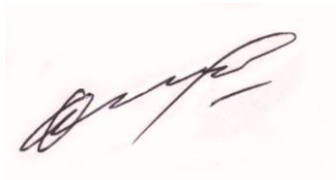
Результати вступних іспитів оголошують вступникам у день складання.

Голова фахової
атестаційної комісії

Антоніна ШУЛЯК

Відповідальний секретар
приймальної комісії

Олег ДИКИЙ